Dosarul nr. 2ac-717/13 Judecătorul: S. Teleucă

D E C I Z I E

12 martie 2014 mun. Chişinău

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei de judecată M. Ciugureanu

Judecătorii B. Bîrca şi S. Arnăut

Grefier E.Ţurcan

examinând în şedinţa publică apelul declarat de către ÎS "Moldtranselectro", în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" cu privire la încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 04.07.2013, prin care acţiunea a fost respinsă, Colegiul civil,

c o n s t a t ă :

La data de 09.07.2007, reclamantul, Procuratura sectorului Centru mun. Chişinău s-a adresat cu cererea chemare în judecată în interesele Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" cu privire la încasarea datoriei de 3312425 lei moldoveneşti.

În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că, în baza contractelor încheiate între Î.S. „Moldtranselectro" şi S.A. „Armo Beton" în perioada anilor 1997-1999, S.A. „Armo Beton" a acumulat o datorie de 5063237 lei moldoveneşti. Ulterior o parte din datorie a fost stinsă rămânând neachitată suma de 3312425 lei moldoveneşti.

În scopul achitării integrale a datoriei pe data de 19.01.2001 între părţi a fost încheiat contractul cu privire la eşalonarea datoriei, care nu a fost respectat de către S.A. "Armo Beton".

Mai invocă reclamantul că, în perioada anilor 200-2011 pârâtul SA „Armo Beton" a întreprins măsuri în vederea stingerii datoriilor, mai mult ca atât, la 19.10.2010 între părţi a fost încheiată o tranzacţie de împăcare prin care s-a recunoscut suma datorată faţă de Î.S. „Moldtranselectro". Consideră reclamantul că, încheierea actelor respective urmează a fi privite prin prisma art. 277 alin. (1) lit. b) Cod Civil, care atrag întreruperea cursului prescripţiei extinctive cu scurgerea unui nou termen de prescripţie.

A mai indicat reprezentantul reclamantului că, în conformitate cu pct. 7 al contractului cu privire la eşalonarea datoriei semnat între părţi la 19.01.2001, contractul este valabil până la achitarea deplină a debitorului.

Consideră reclamantul că, în atare situaţie sunt aplicabile prevederile art. 575 Cod Civil, care prevede că, în cazul când termenul de executare a obligaţiei nu este determinat nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricând.

Solicită, procurorul în interesele reclamantului Î.S.„Moldtranselectro" încasarea din contul pârâtului S.A. „Armo Beton" a datoriei nerestituite în valoare de 3312425 lei moldoveneşti.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007 acţiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea sumei de 3312425 lei moldoveneşti din contul S.A.„Armo Beton" în beneficiul Î.S. „Moldtranselectro", hotărârea devenind irevocabilă prin neatacare.

La data de 12.05.2012 procurorul a depus o cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica din 28.11.2012, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Procuratura mun. Chişinău, casată hotărârea JEC din 14.11.2007, iar cauza a fost pusă pe rol pentru examinarea în fond.

În cadrul procesului civil pe data de 14.12.2012, procurorul a depus un demers prin care în temeiul art. 72 alin. (2) CPC, a renunţat la acţiunea civilă înaintată anterior în temeiul art. 71 alin. (3) lit. e) CPC, în interesul Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" privind încasarea datoriei în valoare de 3312425 lei moldoveneşti.

Renunţul procurorului de la acţiune a fost admis de instanţa de judecată, iar procesul a fost încetat în temeiul art. 265 lit. c) CPC, prin încheierea din 14.12.2012.

Nefiind de acord cu încheierea de încetare a procesului din 14.12.2012, Î.S. "Moldtranselectro" a declarat recurs, care prin decizia Curţii de Apel Chisinău din

04.04.2013 a fost admis, cu casarea încheierii de încetare a procesului, cauza fiind remisă pentru rejudecare în fond la Judecătoria Botanica mun. Chişinău în alt complet de judecată.

Reclamantul Î.S. „Moldtranselectro", susţinînd acţiunea înaintată de procuror a solicitat admiterea ei cu încasarea din contul pârâtului S.A. „Armo Beton" a datoriei în valoare de 3312425 lei moldoveneşti.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 04.07.2013, acţiunea înaintată de ÎS "Moldtranselectro", a fost respinsă ca depusă tardiv peste termenul general de prescripţie.

La data de 04.07.2013, reprezentantul ÎS "Moldtranselectro"-Sergiu Agachi şi reprezentantul S.A. „Armo Beton"- Cîrstea Ion, au recepţionat copia dispozitivului hotărârii semnând despre acest fapt în recipisa anexată la materialele pricinii (f.d. 221).

Conform art. 358 (1) CPC, hotărârile pronunţate în primă instanţă de judecătorii pot fi atacate cu apel la curţile de apel de drept comun.

Conform art. 360 (1) lit. a) CPC, sunt în drept să declare apel părţile şi alţi participanţi la proces.

Conform art. 362 (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii dacă legea nu prevede altfel (în redacţia Legii nr. 155 din 05.07.2012).

La data de 16.07.2013, cu respectarea termenului legal, ÎS "Moldtranselectro", a declarat apel împotriva hotărârii primei instanţe, cerând admiterea cererii de apel, casarea încheierii Judecătoriei Botanica din 28.11.2012, prin care a fost admisă cererea de revizuire a SA"Armo-Beton" şi casată hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007 cu emiterea unei noi decizi sub formă de încheiere în acest sens prin care a respinge cererea de revizuire delarată de SA "Armo - Beton" împotriva hotărîrii JEC din 14.11.2007 şi casarea hotărârii primei instanţe din 04.07.2013 şi emiterea unei noi hotărîri prin care acţiunea ÎS "Moldtranselectro"de o admite integral cu încasarea din contul SA"Armo - Beton" a datoriei restante în sumă de 2 913 251, 67 lei.

În motivarea apelului a indicat, că, prima instanţă nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 386 CPC constituie temei pentru casarea hotărîrii contestate.

În şedinţa instanţei de apel, apelantul - ÎS "Moldtranselectro" prin reprezentantul său Sergiu Agachi, a solicitat admiterea cererii de apel în sensul declarat.

Intimatul - S.A. „Armo Beton" prin reprezentantul său Cîrstea Ion, în şedinţa instanţei de apel a cerut respingerea apelului cu menţinerea hotărârii primei instanţe ca fiind legală şi întemeiată.

Audiind părţile şi studiind materialele pricinii, Colegiul civil, consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea hotărârii şi încheierii primei instanţe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) CPC al RM, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În şedinţa instanţei de apel s-a constatat cu certitudine că, la data de 09.07.2007, reclamantul, Procuratura sectorului Centru mun. Chişinău s-a adresat cu cererea chemare în judecată în interesele Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" cu privire la încasarea datoriei de 3312425 lei moldoveneşti.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007 acţiunea civilă a fost admisă dispunîndu-se încasarea sumei de 3312425 lei moldoveneşti din contul S.A.„Armo Beton" în beneficiul Î.S. „Moldtranselectro", hotărârea devenind irevocabilă prin neatacare.

La data de 12.05.2012 procurorul a depus o cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica din 28.11.2012, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Procuratura mun. Chişinău, casată hotărârea JEC din 14.11.2007, iar cauza a fost pusă pe rol pentru examinarea în fond.

În cadrul procesului civil pe data de 14.12.2012, procurorul a depus un demers prin care în temeiul art. 72 alin. (2) CPC, a renunţat la acţiunea civilă înaintată anterior în temeiul art. 71 alin. (3) lit. e) CPC, în interesul Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" privind încasarea datoriei în valoare de 3312425 lei moldoveneşti.

Renunţul procurorului de la acţiune a fost admis de instanţa de judecată, iar procesul a fost încetat în temeiul art. 265 lit. c) CPC, prin încheierea din 14.12.2012.

Nefiind de acord cu încheierea de încetare a procesului din 14.12.2012, Î.S. "Moldtranselectro" a declarat recurs, care prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 04.04.2013 a fost admis, cu casarea încheierii de încetare a procesului, cauza fiind remisă pentru rejudecare în fond la Judecătoria Botanica mun. Chişinău în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 04.07.2013, acţiunea înaintată de ÎS "Moldtranselectro", a fost respinsă ca depusă tardiv peste termenul general de prescripţie.

Din materialele pricinii, Colegiul civil constată cu certitudine faptul că, la data de 19.01.2001 între reclamantul Î.S. „Moldtranselectro" şi S.A. „Armo Beton" a fost încheiat contractul cu privire la eşalonarea datoriei, în conformitate cu care a fost stabilit un grafic de achitare a datoriei de către S.A. „Armo Beton".

În conformitate cu graficul nominalizat prima tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti urma să fie achitată până la 01.04.2001, iar ultima tranşă (a cincea) în valoare de 300000 lei moldoveneşti urma să fie achitată până la 01.04.2002.

Conform prevederilor art. 267 alin. (1) Cod Civil al RM, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Potrivit art. 272 alin. (1) Cod Civil al RM, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În conformitate cu art. 572 alin. (2) Cod Civil al RM, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Astfel, instanța conchide că, contractul cu privire la eşalonarea datoriei încheiat între părţii la data de 19.01.2001 expres prevede termenele executării obligaţiilor de către S.A. „Armo Beton".

De asemenea, în contractul cu privire la eşalonarea datoriei din 19.01.2001 semnat între reclamantul Î.S. „Moldtranselectro" şi pârâtul S.A. „Armo Beton", sunt stabilite expres zilele calendaristice la care obligaţiile devin scadente, iar termenul de prescripţie urmând a fi calculat pentru fiecare tranşă separat.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că, pentru prima tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti scadenţa este data de 01.04.2001, respectiv termenul general de prescripţie expiră la 01.04.2004, pentru a doua tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti scadenţa este data de 01.07.2001, respectiv termenul general de prescripţie expiră la 01.07.2004, pentru a treia tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti scadenţa este data de 01.10.2001, respectiv termenul general de prescripţie expiră la 01.10.2004, pentru a patra tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti scadenţa este data de 01.01.2002, respectiv termenul general de prescripţie expiră la 01.01.2005, pentru a cincea tranşă în valoare de 300000 lei moldoveneşti scadenţa este data de 01.04.2002, respectiv termenul general de prescripţie expiră la 01.04.2005.

În acest context, Colegiul civil nu poate reţine argumentele Î.S. „Moldtranselectro" în ceia ce priveşte aplicabilitatea prevederilor art. 575 Cod Civil, or potrivit normei date care de fapt se referă la situaţii când nu există un termen de executare a obligaţiilor.

Astfel, speţei dată îi sunt stabilite termenele concrete în care debitorul urma să-şi execute obligaţiile.

Totodată, Colegiul civil reţine că este neîntemeiată interpreatarea făcută de reclamant a punctului 7 din contract în parte ce ţine de termenul de valabilitate a contractului, or, termenul de valabilitate a contractului este expres prevăzut în anexa nr. 1 a contractului care prevede termen clare şi stabile începînd cu achitarea primei tranșe la 01.04.2002 și finalizînd cu ultima tranșă la 01.04.2002.

Or, prevederile pct. 4 al contractului în cauză expres stabileşte că, în cazul în care debitorul nu respectă prevederile contractului, creditorul este în drept să acționeze în conformitate cu legislația.

Reclamantul Î.S. „Moldtranselectro" invocă aplicarea prevederilor art. 277 alin. 1) lit. b) Cod Civil, care prevăd întreruperea cursului prescripţiei extinctive, după care începe să curgă un nou termen de prescripţie.

Prin urmare, acţiunile întreprinse de S.A. „Armo Beton" până la emiterea hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11.2007 şi după emiterea acesteia urmează a fi calificate diferit ori pentru aplicarea prevederilor art. 277 alin. (1) lit. b) Cod Civil, este necesar ca acţiunile debitorului să fie înfaptuite până la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în cazul de faţă până la data de 09.07.2007.

La fel, instanța reţine că, acţiunile întreprinse de pîrîtul S.A. „Armo Beton" după adoptarea hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 14.11. 2007, nu pot avea efect asupra unor fapte împlinite până la emiterea hotărârii nominalizate, or, în atare situaţie achitările efectuate de pîrîtul S.A. „Armo Beton" după 14.11.2007 sunt calificate ca acte de executare a hotărârii instanţei de judecată, acte care i-au fost impuse forţat pârâtului S.A. „Armo Beton" prin hotărârea instanţei, care ulterior a fost desfiinţată.

În asemenea circumstanţe termenul de prescripţie în cazul dat urmează a fi calculat începând cu data de 14.04.2003, fapt ce denotă depăşirea termenului de prescripţie de către Î.S. „Moldtranselectro", deoarece expirarea termenului general de prescripţie survine la data de 14.04.2006, iar reclamantul Î.S. „Moldtranselectro" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată abia la 09.07.2007, acţionând tardiv, din care considerente Colegiul civil conchide că instanța de fond just a ajuns la concluzia respingerii cererii de chemare în judecată înaintate de Î.S. „Moldtranselectro".

Cu referire la încheierea Judecătoriei Botanica din 28.11.2012, prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de Procuratura mun. Chişinău, casată hotărârea JEC din 14.11.2007, cauza fiind pusă pe rol pentru examinarea în fond, Colegiul civil o consideră întemeiată, întru-cît aceasta a fost emisă cu respectarea prevederile art. 449 Cod de procedură civilă.

Or, potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) CPC al RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit prevederilor art. 121 CPC al RM, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Din considerentele enunţate şi având în vedere faptul că prima instanţă a elucidat pe deplin toate circumstanţele pricinii, a apreciat obiectiv probele administrate la dosar şi a aplicat corect normele dreptului material şi procedural, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea și încheierea primei instanţe.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a), art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de către ÎS "Moldtranselectro".

Se menţine încheierea Judecătoriei Botanica din 28.11.2012, ca legală şi întemeiată.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 04.07.2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Î.S. „Moldtranselectro" împotriva S.A. „Armo Beton" cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este definitivă, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei M. Ciugureanu

Judecătorii B. Bîrca

S. Arnăut